

MENSEN VAN TOEN

Familiekundig tijdschrift

september 2000 jaargang 10 aflevering 3

Afgeefkantoor 9850 Nevele

MENSEN VAN TOEN

Familiekundig tijdschrift voor Bachte-Maria-Leerne, Hansbeke, Landegem, Lotenhulle, Meigem, Merendree, Nevele, Poeke, Poesele, Sint-Martens-Leerne, Vinkt, Vosselare en Zeveren. *Mensen van Toen* is een uitgave van de heemkundige kring "Het Land van Nevele" vzw

Abonnementen en lidgeld 2000

Abonnementen op *Mensen van Toen* lopen over een jaargang van vier nummers. Bij nieuwe abonnementen in de loop van het werkjaar worden de vorige nummers indien nog voorradig nagestuurd. Oude nummers zijn nog beschikbaar.

Lidgeld 2000

150 fr. over te schrijven op rekening 000-0627981-03 of 290-7431460-20 van "Het Land van Nevele" v.z.w., Beentjesstraat 24, 9850 Poesele.

Redactieadres

J.Luyssaert, Veldestraat 26, 9850 Merendree

Tijdschriftadministratie

L.De Ruyck, Heiste 45, 9850 Landegem

Ledenadministratie

A.Bollaert, Beentjesstraat 24, 9850 Poesele

Bibliotheek van de heemkundige kring "Het Land van Nevele"

Veldestraat 49, 9850 Merendree

De bibliotheek is voor iedereen toegankelijk elke eerste zondag van de maand van 10 tot 12 uur (niet in juli) en na telefonische afspraak met Jan Luyssaert (09/371.60.53). De catalogus op onze tijdschriften *Het Land van Nevele* en *Mensen van Toen* kon ook geraadpleegd worden in de Gemeentelijke Bibliotheek van Nevele, Stationsstraat 20, Landegem

De auteurs, en niet de uitgever, zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen en illustraties.

Typografie en lay-out

C.DE GROOTE, Landegem

Druk

Beschutte Werkplaats "Nevelland", Nevele.

Kafttekening

Detail uit de kaart van de Driesschen binnen de prochie van Landegem van G. De Deken (1749)

MENSEN VAN TOEN

Familiekundig tijdschrift
van de heemkundige kring "Het Land van Nevele"

September 2000
Jaargang 10 - aflevering 3

Verantwoordelijke Uitgever:
Jan Luysaert
Veldestraat 26
9850 Merendree

Landegemnaar François-Xavier d'Udekem d'Acoz overgrootoom van prinses Mathilde

In *Mensen van Toen*, jg. 9, (1999), afl. 78 werden onder de titel *Royalties* enkele losse gegevens samengebracht over leden van de familie d'Udekem d'Acoz uit Landegem en Merendree. Over een van die leden konden we ondertussen meer inlichtingen verzamelen.

Baron Jacques Albert Bernard d'Udekem d'Acoz (°Leuven 5 april 1828 - †Drongen 17 juni 1900) trouwde te Gent op 7 september 1860 met Alice Marie de Kerchove (°Gent 8 mei 1838 - †Bellem 3 november 1877), dochter van Frédéric Marie en Elise Marie De Naeyer¹.

Dit echtpaar had tien kinderen. De oudste zoon Maximilien-François-Xavier M.-G. (°Gent 14 september 1861 - †Doornik 22 januari 1921) huwde te Gent op 3 mei 1884 met Angélique-Marie-Jne. Delphine-Ge. van Eyll (°Gent 7 november 1863 - †Gent 30 maart 1935), dochter van Gustave-J.-Casimir en van Marie-Louise C.-Ge. Van Goethem. Zij zijn de overgrootouders van prinses Mathilde, echtgenote van prins Filip.

Het negende kind was François-Xavier-J.Emm. M.-G. d'Udekem d'Acoz, doctor in de rechter (°Gent 4 maart 1873 - †Gent 28 augustus 1963). Hij huwde te Gent op 23 augustus 1932 met Madeleine genoemd Maud-Ida-Ge Verhaeghe de Naeyer (°Landegem 29 september 1880 - †Gent 20 januari 1958), dochter van Oscar Fr. en van Adrienne-Sophie-M.Ge. de Kerchove d'Exaerde, weduwe van Léon-Isidore-M.G. de Kerchove de Denterghem. De getuigen bij dit huwelijk waren Joseph Désiré de Kerchove, 62 jaar, eigenaar wonende te Gent en de 43-jarige Augustus De Craene, hovenier en wonende in de toenmalige *Moorestraat* te Landegem.²

Deze Adrienne Sophie Marie Ghislaine de Kerchove d'Exaerde werd geboren te Gent op 27 augustus 1857 en overleed er op 13 mei 1923. Haar eerste echtgenoot Oscar François Verhaeghe de Naeyer werd te Gent geboren op 27 januari 1854 en overleed er op 9 juni 1923. Beide echtgenoten werden begraven op het kerkhof van Landegem. Hun graf werd in 1950-52 overgebracht naar het nieuwe kerkhof³.

Jan LUYSSAERT, Merendree

¹ O.COOMANS DE BRACHÈNE, *Etat de la noblesse Belge*, Bruxelles, 1982, p. 122-125.

² G.A.N., Bevolkingsregisters van Landegem.

³ J.LUYSSAERT, *Oude en verdwenen grafstenen op het kerkhof van Landegem*, in *Mensen van Toen*, jg. 10 (2000), afl. 1, p. 18-19.

VONDST

Rooms doopsel op latere leeftijd

Misschien is de doopakte, ingeschreven op pagina 119 van het parochiaal register van Hansbeke nr. 4, wel een leuke verrassing voor één of ander familievorser uit de contreien.

Transcript:

7ma Augusti 1752 cum venia illustrissimi domini episcopi nostri baptizavi sub conditione Mariam Jacobam de Ketelare, ab haereticis baptizatam, susceptores fuerunt infrascriptus et Livina Braet.

J.Herman, deservitor

Vrije vertaling:

Bij genade van onze doorluchtige heer bisschop heb ik op 7 augustus 1752 voorwaardelijk gedoopt Maria Jacoba De Ketelare, die (tevorens) door ketters gedoopt was. Doopheffers waren ondergetekende en Livina Braet.

J. Herman, deservitor

De Gentse bisschop was toentertijd Maximilianus-Antonius van der Noot. De doopheer, en tegelijk "peter" van de dopelinge, was Jan Herman, waarnemend pastoor te Hansbeke. De "meter" Livina Braet was vermoedelijk de weduwe van Gillis Braet, geboren te Hansbeke op 16 februari 1703 als dochter van Pieter, oud burgemeester, en Passchia Leirsberghe.

Over de dopelinge tast men in het duister. De overlijdensakte op pagina 98 in het parochiaal register van Hansbeke nr. 10 licht misschien een tipje van de sluier.

Transcript:

29a januari 1772 hora 10 matutina obiit Jacoba Ketelaer uxor Maurittii Hansback aetatis 63 annorum, sepulta in caementerio.

Vrije vertaling:

Op 29 januari 1772, om 10 uur in de morgen, overleed Jacoba Ketelaer, echtgenote van Maurits Hansback (lees Hanebalk), oud 63 jaar, begraven op het kerkhof.

Is de dopelinge in de doopakte en de overledene in de overlijdensakte dezelfde vrouw? Ze zou dan geboren zijn circa 1709 en het Rooms doopsel hebben ontvangen toen ze ongeveer 43 jaar oud was.

Over de echtelingen Maurits Hanebalk-Jacoba Ketelaer zijn in de Hansbeekse parochieregisters geen verdere sporen te vinden.

Albert MARTENS, Gent

Over "de ketelaere" en Joos De Ketelaere te Hansbeke

In het noord-westelijk deel van Hansbeke lag in vroeger eeuwen een grote grasvlakte met een oppervlakte van ca 5 ha., ten noorden palend aan de Bellembek die er de grens vormt tussen Hansbeke en Bellem. Dit grasland werd in 1569 "sketelaren mersch" genoemd, en in 1607 "meersch gheheeten de ketelaere" naar een vroegere eigenaar of pachter.¹

Het is dan ook verwonderlijk dat de familienaam De Ketelaere in de oude parochiale registers van Hansbeke, benevens Jacoba De Ketelaere in de doop- en overlijdensakte respectievelijk van 1752 en 1772², pas in 1773 opduikt.

Een zekere Joos De Ketelaere uit Zomergem, gehuwd met Maria Logiest uit Maldegem, vestigde zich korte tijd tevoren op de parochie. Het echtpaar kreeg er 7 kinderen, 3 jongens en 4 meisjes, allen te Hansbeke gedoopt, en waarvan een meisje overleed toen ze 15 maand oud was.

Een vluchtig nazicht van de klapper van de Zomergemse Staten van Goed³ verschafte in een handomdraai de vier kwartieren van de immigrant.

Marten De Ketelaere	Livina Legghe	Jacques Pauwels	Joosijntje De Meken
Frans De Ketelaere		Theresia Pauwels	
Joos-Jacob De Ketelaere			

Uit het huwelijk De Ketelaere-Logiest sproten:

1. Anna-Catherina, geboren 11.08.1773 en 's anderendaags gedoopt (peter Frans De Ketelaere, meter Anna-Maria Vande Walle).

¹ J. LUYSSAERT, *Meetjeslandse toponiemen tot 1600. Hansbeke*, 1995, p. 119.

² A. MARTENS, *Rooms doopsel op latere leeftijd, in Mensen van Toen, jg. 10, afl. 3, p. 51*

³ M. RIJCKAERT, *Indices Staten van God Zomergem 1634-1790*.

2. Desiderius, geboren 26.03.1775 en 's anderendaags gedoopt (doopheffers Jacob Logiest en Anna-Theresia Pauwels).
3. Joanna-Bernarda, geboren 17.10.1776 en 's anderendaags gedoopt (peter Pieter-Bernard De Ketelaere, "meetjelap" Barbara Logiest namens Joanna De Sutter).
4. Pieter, geboren 01.09.1779 en dezelfde dag gedoopt (doopheffers Pieter-Laurens Standaert wonende te Maldegem en Anna-Catharina Ketelaere wonende in het Groot-Begijnhof te Gent, begijntje??).
5. Regina, geboren 10.10.1781 en 's anderendaags gedoopt ('peetjelap" Jan Logiest namens Pieter De Zutter uit Maldegem, meter Joanna-Maria De Ketelaere wonende te Waarschoot).
6. Barbara, geboren 05.11.1783 en 's anderendaags gedoopt (doopheffers Domien-Francies Ketelaere wonende te Zomergem en Joanna-Theresia Standaert wonende te Maldegem), overleden 13.02.1785, 15 maand oud.
7. Frans, geboren en gedoopt 30.10.1786 (peter Jan-Frans Vander Sickel chirurgijn, meter Maria-Suzanna Willems).

Volgens het edict van 6 augustus 1778, uitgevaardigd door de Oostenrijkse regering in de Nederlanden, moesten de doopakten door de doopheer, door de vader van de dopeling(e) en door de doopgetuigen ondergetekend worden. De laatste vier doopakten dragen de handtekening van alle betrokkenen o.a. van Joos-Jacob De Ketelaere, Anna-Catharina De Ketelaere, Joanna-Maria De Ketelaere, Domien-Francies De Ketelaere. Hieruit blijkt dat de familieleden De Ketelaere, zowel vrouwen als mannen, geletterden waren die vlot konden lezen en schrijven.

Albert MARTENS, Gent

Een jaar later: Luc Stockman

Op 14 maart 1998 had in het gemeentehuis van Aalter de huldiging plaats van de plaatselijke heemkundige-historicus Luc Stockman. Hij was 65 toen. De feestzaal zat afgeladen vol met familieleden, vrienden en kennissen. Niet verwonderlijk want Luc was een bekend figuur. Zeker voor alle geschied- en heemkundigen van onze streek. Hij was oprecht blij met de vele attenties die hij in ontvangst mocht nemen en met het Liber Amicorum dat hem op die dag aangeboden werd. Een hoogdag!

Dag op dag een jaar later verloor hij het laatste gevecht tegen de splendeende ziekte die hem al enkele jaren lang achtervolgde.

Toen ik Luc een laatste maal bezocht in het mortuarium in Aalter viel me de vredige rust op die zijn gelaat uitstraalde. Als je naar hem keek, leek het alsof hij elk moment weer tot leven zou komen en iets zou zeggen: iets humoristisch, iets relativerend. Maar zijn ogen en zijn mond bleven dicht, zijn koude handen bleven bewegingsloos de paternoster omknellen...

Luc Stockman, de historicus-heemkundige, die zovelen gekend hebben, leeft voortaan alleen nog voort in die andere, tijdloze, buitenhistorische wereld die hem bij leven al zo intrigeerde. In 1982 werd Luc samen met Jozef Van de Castele en Antoine Janssens, twee andere monumenten van de heemkunde in onze streek, tot Prins in de Orde van de Nevelse Huwier verheven. Hij was trots op die onderscheiding want het keramieken tegeltje hing fier in zijn werkkamer naast de getuigschriften van de Reinaertprijs en van de Provinciale Prijs voor Heemkunde.

Luc Stockman had een passie voor het verleden. Dat heeft hij me verscheidene keren zelf verteld. Het woord "passie" had voor hem de dubbele betekenis van lijden (= transpiratie) en van genoeg (= inspiratie). De talrijke vruchten van zijn arbeid hebben hem veel inspanning maar ook intense vreugde verschaft. In een interview dat hij me in 1993 toestond, zei Luc hieromtrent:

"Wat mij in dat onderzoek van het verleden altijd het meest geïntrigeerd heeft - het is een beetje ijdel, veronderstel ik - was het feit dat ik erover kon publiceren. Een van de mooiste dagen van mijn leven was de dag waarop de Geschiedenis van Aalter verscheen. Het doet je iets wanneer je na 8 jaar intense arbeid zo'n boek in handen krijgt. Het is iets wat ook dichters en romanschrijvers ervaren, veronderstel ik. Het is een soort

zelfrealisatie. Het heeft te maken met creativiteit: je scheidt iets wat er vroeger niet was en wat er vanaf nu altijd wel zal zijn. Het is iets unieks wat je zelf gerealiseerd hebt." (Het Land van Nevele, jg. XXVI, afl. 3, pp. 247-248).

Het is daarom zo jammer dat Luc de realisatie van het laatste deel van de geschiedenis van Groot-Aalter, zijn levenswerk, niet meer mag beleven. Zelf was hij al klaar met zijn bijdrage voor de geschiedenis van Lotenhulle die volgend jaar zal verschijnen. De overige auteurs zullen met spijt zijn coördinerende en stimulerende impulsen missen.

In augustus 1998 verzorgde hij nog samen met mij een brochure over Lotenhulle t.g.v. de jaarlijkse heemkundige wandeling van het Heemkundig Genootschap van het Meetjesland. Zoals bij zovele andere gelegenheden was Luc het hart en het brein achter het initiatief.

Samenwerken met Luc Stockman was niet moeilijk want hij kon luisteren en stimuleren, organiseren en delegeren. Hij had een enorme werkkraft. Zijn vele kwaliteiten maakten hem tot een gewaardeerde en geliefde voortrekker. Hij heeft ontelbare initiatieven ontplooid en tot een goed einde gebracht. Met hem verliest onze streek niet alleen een waardevolle autoriteit op het gebied van heemkunde en geschiedenis maar vooral een goed mens die veel begreep en veel kon relativeren. De studie van het verleden had hem dat geleerd.

Arnold STROBBE, Lotenhulle

Slachtoffers van een epidemie te Hansbeke, anno 1676

Hoewel de (eerste) parochiale geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten meestal kort en bondig zijn, bevatten ze toch heel wat details die de familiegeschiedenis kunnen kruiden. Ze worden door de beginnende familievorsers nogal eens over het hoofd gezien. Het loont werkelijk de moeite al deze akten integraal af te schrijven om ze nadien (met behulp van een Latijns vademecum) uit te pluizen.

Geboorte- en doopakten geven benevens de naam van boreling en ouders, de plaats en datum van geboorte en doop, de namen van de doopouders, soms ook het geboortuur, desgevallend de namen van de plaatsvervangende doopheffers (peetje- of meetjelap) en de naam van de doopheer. In geval van een nooddoop vermelden ze ook wel eens de naam van de vroedvrouw, in geval van een natuurlijk kind de naam van de natuurlijke vader.

Huwelijksakten verstrekken benevens de namen van bruid en bruidegom, de plaats en datum van het huwelijk, de namen van de huwelijksgetuigen, de naam van de priester die het huwelijk inzegt, soms ook de plaats en datum van de ondertrouw, de namen van de getuigen bij de ondertrouw, de data van de (drie) bannen, de eventuele graad van bloedverwantschap. Latere trouwakten werden ondertekend en geven aanwijzingen omtrent de (on)geletterdheid van de betrokkenen.

Overlijdens- en begrafenisakten vermelden doorgaans de overlijdensdatum, het uur, de naam, de filiatie of verwantschap van de afgestorvene, soms ook als de sacramenten der stervenden toegediend werden, als de dode op het kerkhof of in de kerk begraven werd en de klasse van uitvaart.

De familievorsers moeten oog hebben voor al deze bijzonderheden, die op zichzelf reeds de graatstructuur van de stamboom kunnen versieren.

Behoudens in gevallen van een ongewone dood (bv. door verdrinking) wordt in de parochiale overlijdensregisters echter zelden de doodsoorzaak aangegeven. Een sterfte ingevolge een besmettelijke ziekte, die zich zeer snel uitbreidt om na enige tijd geheel of bijna geheel

te verdwijnen, openbaart zich in het overlijdensregister evenwel door een uitzonderlijk hoog dodental binnen een beperkte periode. Een epidemie herkent men onmiddellijk aan een uitgesproken piek in het diagram van het jaarlijks dodencijfer.

Het diagram van het jaarlijks dodencijfer te Hansbeke in het Ancien Regime vertoont meerdere van deze pieken. Enkele ervan werden reeds nader toegelicht¹

Ook in het jaar 1676 stierven uitzonderlijk veel Hansbekenaren, namelijk 102 tegenover een gemiddeld jaarlijks dodencijfer van 25 in de periode 1661-1690 (exclusief 1676). Er waren viermaal meer overlijdens dan het jaarlijks gemiddelde.

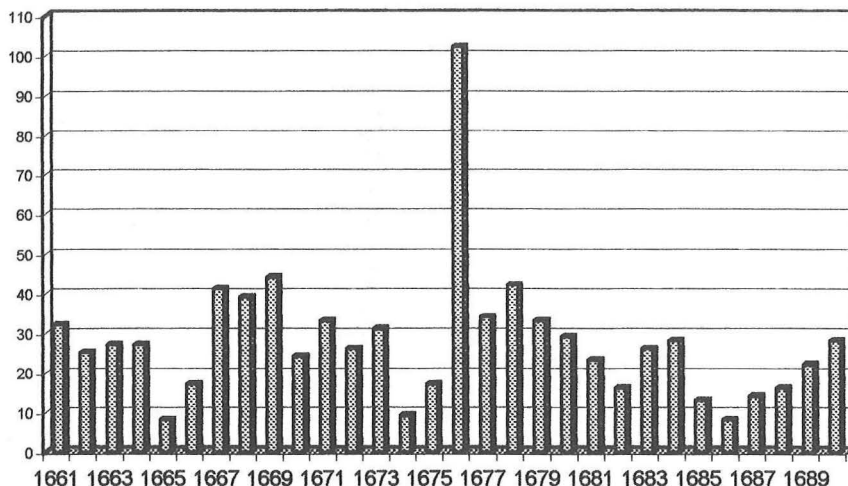
Overlijdens in de periode 1661-1690					
Jaartal	Aantal	Jaartal	Aantal	Jaartal	Aantal
1661	32	1671	33	1681	23
1662	25	1672	26	1682	16
1663	27	1673	31	1683	26
1664	27	1674	9	1684	28
1665	8	1675	17	1685	13
1666	17	1676	102	1686	8
1667	41	1677	34	1687	14
1668	39	1678	42	1688	16
1669	44	1679	33	1689	22
1670	24	1680	29	1690	28

¹ A.MARTENS, *Slachtoffers van de pest te Hansbeke, anno 1631*, in *Mensen van Toen*, jg. 2, 1992, afl. 1, p. 26-28.

A.MARTENS, *Hoog dodencijfer te Hansbeke in het jaar 1645*, in *Mensen van Toen*, jg. 8, 1998, afl. 1, p. 5-12.

A.MARTENS, *Slachtoffers van de rodeloop te Hansbeke, anno 1794*, in *De Levensboom*, jg. 10, 1997, afl. 1, p. 9-16.

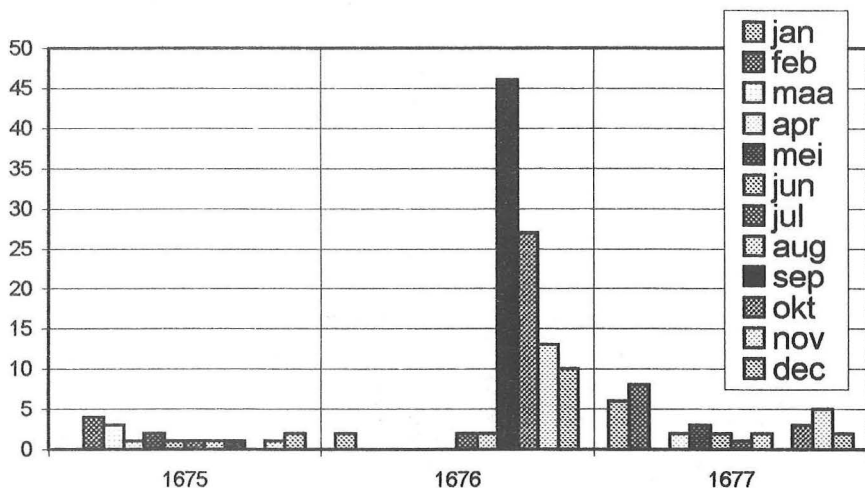
Overlijdens in de periode 1661-1690

Pastoor Petrus Swevers, die de overlijdensakten in het parochiaal overlijdensregister registreerde, vernoemde de oorzaak van de talrijke sterfgevallen niet. Maar het diagram van het maandelijks dodencijfer gedurende de jaren 1675, 1676 en 1677 is veelbetekend. De epidemie brak uit in (het begin van) september 1676 (waarin men 46 doden telde) en duurde een viertal maanden. Op sommige dagen stierven drie of vier mensen: op 14 september, 15 september, 24 september, 25 september, 26 september, 29 september, 13 oktober en 23 oktober.

Maandelijks dodencijfer			
Maand	1675	1676	1677
januari	-	2	6
februari	4	-	8
maart	3	-	-
april	1	-	2
mei	2	-	3
juni	1	-	2
juli	1	2	1
augustus	1	2	2
september	1	46	-
oktober	-	27	3
november	1	13	5
december	2	10	2

Maandelijks dodencijfer

Alle personen die in het ongeluksjaar 1976 stierven worden hierna in chronologische volgorde opgesomd. De tussen haakjes geplaatste aanvullende gegevens werden geput uit de toenmalige doop- en huwelijksregisters.²

Januari (2 doden)

14 Gillis Van Hove zv Pieter (en Maria Van Hulle), 15 j

23 Livina De Brabanter (vv Pieter Van Vinck), 38 j

Juli (2 doden)

05 Joos Van Vinckt (mv Barbara Lamme), 48 j

12 Sara Van Hulle vv Joos Van Maldeghem

Augustus (2 doden)

11 Joanna Heyns vv Jan Mortier, 70 j

25 Catarina Lointens vv Gillis Slock, 53 j

September (46 doden)

04 Livina Van Vinck dv Jan (en Sara Van Hulle), 27 j

05 Pieter De Vreese, 60 j

Geert Yserman zv Geert (en Elisabeth Braedt), 10 j

06 Jan Mortier, 50 j

² Afkortingen: wr = weduwnaar, we = weduwe, mv = man van, vv = vrouw van, kv = kind van, zv = zoon van, dv = dochter van, j = jaren, NN = (voor)naam onbekend

- 08 Francisca Bogaert vv Jan Lefebvre, 54 j
- 09 Judoca (Meere) vv Pieter Colpart, 49 j
Joanna Lamme we, 50 j
- 12 Boudewijn Rutsaert zv Jacob (en Catharina Mortier), 20 j
- 13 Martina Hessens vv Jacob Verniers
- 14 Jan Van Vinck, 60 j
(Martina) Van Maldeghme, dv Joos (en Sara Van Hulle)
Joos De Hert, 80 j
Gillis Croes, 20 j
- 15 Jan Lamme (mv Livina Demeyere)
Petronilla Van Driessche we Laurens De Schrijver, 60 j
(Jan) Lefebvre zv Jacob (en Martina Gijssels)
(Maria) De Werdt dv Gillis (en Maria De Vreese)
- 16 Livina Maenhoudt, 20 j
Marten Van Maldeghem zv Jan (en Maria Lybaert), 13 j
- 17 Livina Rutsaert dv Lieven (en Judoca Van Heyste), 15 j
- 18 NN. kv Lieven Vergoten, 8 j
Livina Willems vv Joos Lointens, 80 j
- 19 Pieter Colpart zv Daniel (en Andrea De Baets), 7 j
- 20 Livina De Coster dv Pieter, 14 j
- 21 Geert Coppens zv Corneel (en Elisabeth Rutsaert), 15 j
Ludovic Antonis zv Geert, 9 j
- 22 Jan Van Vinck zv Lieven (en Martina Fassart), 9 j
- 23 Jan Colpaert zv Pieter (en Judoca Meere), 18 j
Sara Van Hulle we Jan Van Vinck
- 24 Joos De Zuttere, 72 j
Jan Styart zv Pieter (en Anna Rutsaert), 5 j
Joos Maenhoudt zv Geert (en Maria De Pestel), 7 j
- 25 Carel Maenhoudt, 26 j
Jan (Van) Maldeghem zv Jan (en Maria Lybaert), 18 j
(Lieven) Lefebvre zv Marten (en Maria Van Nieuwerkercke)
- 26 Jan Lybart, 30 j
Jonas Lamme zv Jacob, 10 j
Jacob Van Vinck zv Jacob, 20 j
Jan Juliaens zv Luc (en Maria Kesse), 11 j
- 27 Joanna Van Vinck dv Jacob, 23 j
- 28 Anna Tournemain we Gilbert Le Perck, 70 j
- 29 Joos Lointens, 75 j
Martina Van Quathem vv Pieter Rutsart, 60 j
Geert Mortier (zv Jan en Livina Coddens), 15 j
- 29 NN. Baens kv Jan, 3 j

30 Jan Styart wr Maria Denijs mv Magdalena Jacobs, 60 j

Oktober (27 doden)

01 Philip Tys, 23 j

Magdalena Jacobs we Jan Styart

03 NN. De Paepe kv Jan

04 Corneel Vande Morteale

Jan Clays (mv Passchijntien Roegens), 30 j

05 Maria De Vreese, 40 j

Jan Putte zv Jan (en Judoca Tollens)

06 Joanna Hanssens dv Geert (en Livina Van Heyste), 20 j

Laurens De Cuyper zv Pieter (en Cornelia Hendrix), 6 j

08 Gabriel Vande Putte zv Joos (en Catharina Van Hulle), 9 j

Nicolaus Verniers zv Laurens (en Petronilla De Blicck), 2 j

09 Petronilla Damours (dv Frans en Paschia Van Vinckt), 14 j

12 Joos Mortier zv Jan, 9 j

13 Jacob Van Vinck, 64 j

Maria Van Vinck vv Pieter Van Renterghem, 36 j

Livina Vergoten, 11 j

Joanna Van Maldeghem vv Geert De Baets, 34 j

15 Gillis Wimme kv Frans

16 Guilliame Zutterman (mv Jacquemijne Lamme), 36 j

20 (Elisabeth Huybrechts) vv Guilliame Brouwers, 36 j

22 Pieter Van Vinck (we Livina De Brabanter), 40 j

23 Pieter Robijt, 35 j

Margareta Tys (vv Pieter Everaerts)

Judoca Lievens dv Geert (en Judoca Wonterghem), 5 j

25 (Maria) Van Renterghem dv Pieter (en Maria Van Vinckt)

27 Lieven Van Maldeghem zv Jan (en Maria Lybaert), 12 j

28 Lieven Van Vinck, (mv Martina Fassart), 40 j

November (13 doden)

01 Lieven Bayens zv Corneel (en Maria De Schrijfvere), 10 j

Boudewijn Van Hulle zv Jan (en Catharina Coreyns), 5 j

07 Catarina Van Moerbeek, 50 j

08 Elisabeth Wittevrongeale we Jan Van Benede, 60 j

09 Livina Van Moerbeek dv Laurens (en Maria Erpels), 4 j

10 Boudewijn Vande Walle zv Guilliame (en Petronilla Kerrebrouck),
25 j

11 Alexander Rutsart zv Laurens (en Christina Grijsseels), 9 j

12 Jacob Lamme, 40 j

15 Mauritia Everaerds, 33 j

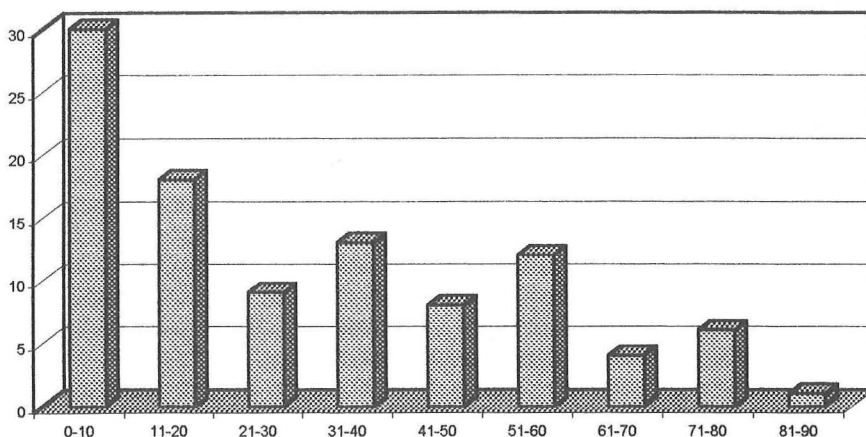
16 Pieter Tys, 44 j

- 19 Joos Juliaens, soldaat, 25 j
 20 Martina Van Maldeghem dv Joos (en Sara Van Hulle)
 22 Maria Coddens, 16 j
December (10 doden)
 07 Laurens Rutsart, 75 j
 15 Jan Gyssels, 54 j
 Pieter Lybart, 56 j
 16 Joos Vande Putte (mv Catheline Van Hulle), 59 j
 NN. Colpaert kv Pieter
 18 Maurus Van Houcke, 77 j
 20 Ferdinand Vander Ginst (zv Gillis en Piernelle Damours), 27 j
 25 Laurens Van Maldeghem, 81 j
 27 (Jan) Erpels zv Joos (en Anna Maenhoudt)
 (Judoca) Verstraete dv Jan (en Joanna Lamme)

De hiernavolgende tabel vermeldt de overledenen per leeftijdsgroep en per geslacht.

Overledenen 1676					
Leeftijd	Geslacht			Totaal	
	Man	Vrouw	?		%
0-1	5	5	2	12	11,8
1-5	3	2	1	6	5,9
6-10	11	-	1	12	11,8
11-20	11	7		18	17,7
21-30	7	2		9	8,8
31-40	5	8		13	12,7
41-50	3	5		8	7,8
51-60	6	6		12	11,8
61-70	2	2		4	3,9
71-80	5	1		6	5,9
81-90	1			1	0,95
?	1			1	0,95
Totaal	60	38	4	102	
%	58,8	37,3	3,9		

Overledenen in 1676 per leeftijdsgroep

Grossomodo behoorden 60% van de doden tot het mannelijk en 40% tot het vrouwelijk geslacht, een merkwaardige verhouding. Gelet op het aantal doden per leeftijdsgroep telt men het grootst aantal slachtoffers onder de kinderen beneden de 10 jaar (29,5%) en onder de tieners (17,7%). De epidemie trof vooral de jeugd (bijna de helft van het aantal doden).

In de volgende gezinnen stierven twee of drie gezinsleden tengevolge van de epidemie:

- Pieter Colpart-Judoca Meere (moeder en twee kinderen)
- Joos Lointens-Livina Willems (man en vrouw)
- Laurens Rutsart-Christina Grijseels (vader en zoon)
- Jan Styart-Magdalena Jacobs (man en vrouw)
- Joos Vande Putte-Catharina Van Hulle (vader en zoontje)
- Jan Van Maldeghem-Maria Lybaert (drie zonen)
- Joos Van Maldeghem-Sara Van Hulle (moeder en twee dochtertjes)
- Pieter Van Renterghem-Maria Van Vinck (moeder en dochtertje)
- Jacob Van Vinck-(Joanna Van Wassenhove?) (vader en twee zonen)
- Jan Van Vinck-Sara Van Hulle (moeder en dochter)
- Lieven Van Vinck-Martina Fassart (vader en zoontje)
- Pieter Van Vinck-Livina De Brabanter (man en vrouw)

Albert MARTENS, Gent

Volkstelling van Merendree anno 1792

Deze telling ging uit van de Heren van den Oudenburg van Gent. Het denombrement werd nog maar uitgevaardigd op 17 december 1792 of Burgemeester Pieter Herteleer en zijn schepen Joannes Van Wanzeele waren samen met hun greffier J.F. Van Hulle reeds klaar op 22 december met hun telling. Deze omvatte naast de naam van het gezinshoofd het aantal inwonenden, genoteerd onder de vorm van number der zielen.

Gezinshoofd		Claeijs Pieter	6
Aerdeel Jan	4	Claeys Jan	8
Andries Pieter	5	Claeys Marten weduwe	6
Andries Willems Joannes	6	Claeys Mauritius	3
Ardeel Lieven	6	Claeys Pieter	5
Baele Jacobus	1	Claus Jan Frans	6
Baele Jan	3	Cocquyt Emanuel	7
Baele Lieven	5	Cocquyt Jan	1
Baele Lieven	5	Cocquyt Pieter	12
Baele Radagonde	1	Cocquyt Pieter	5
Baillieul Jacobus	8	Codde Pieter	6
Bauwens Engel	7	Coddens Lieven	10
Bauwens Pieter	6	Coddens Philippe	6
Beirnaert Christiaen	5	Coene Pieter	7
Beirnaert Jan Baptiste	6	Compré Jan	8
Beirnaert Jan Francies	6	Coppens Bernardus	4
Bekaert Pieter wed°	4	Coppens Carel	4
Berth Francies	4	Coppens Pieter	5
Berth Jacobus	4	Coppens Pieter	7
Bisschop Joannis	6	Cornelis Jacobus Francies	6
Bogaert Francies	3	Cornelis Jacobus	6
Bogaert Jan Baptiste	6	Cornelis Jan	10
Bogaert Joseph	2	Cornelis Jan	5
Bollens Judocus Francies	2	Cornelis Judocus wed°	1
Bonne Jooris	5	Cornelis Lieven	4
Bourgogne Jan	6	Cornelis Lieven	5
Bracke weduwe	2	Cornelis Lieven	6
Braet Livijne	1	Cornelis Martinus	4
Braet Pieter	5	Cornelis Pieter	5
Brusseel Carel	4	Cornelis Pieter	6
Brusseel Jacobus	6	Corrijn Lieven	2
Brusseel Jooris	3	Coryn Judocus wed°	3
Buyze Pieter	2	De Baets Francies	9
Cattoir Jan wed°	4	De Baets Jan Baptiste	5

de Block Cornelis Blasius	3	De Keyzer Guilliame	3
De Blonde Augustinus	3	De Keyzer Jan	4
De Blonde Francies	8	Delinge Jan Bapte wed°	2
De Blonde Jacobus	7	De Luyckere Jacobus	4
De Blonde Jan	7	Demeester Jan wed°	3
De Boozere Philippe	6	Demeester Pieter	6
De Bouvre Livinus	4	De Meulenaere Livinus	3
De Bruyne Carel	3	De Mey Jacoba	2
De Buck Jacobus	3	De Mey Jacobus wed°	2
De Buck Joseph	4	De Meyer Francies	7
De Bus Francies	7	De Meyer Jan weduwe	2
de Ceukelaere Jan wed°	2	De Meyer Jan	6
De Clercq Augustinus	3	De Meyer Louys	3
De Clercq Augustinus	5	De Meyer Marten wed°	4
De Clercq Bauduin	7	De Meyer Pieter wed°	1
Declercq Ferdinandus	5	De Meyer Pieter	7
de Clercq Francies	5	De Meyer Pieternelle	2
De Clercq Jacobus Francies	4	De Meyere Francies	6
De Clercq Joannes	5	de Meyere Jan	4
De Clercq Joos	3	De Meyere Joanne	1
De Clercq Judocus	6	De Meyere Lieven	5
De Clercq Martinus	4	De Meyere Pieter	2
Declercq Pieter	5	De Meyere Pieter	7
De Clercq Pieter wed°	8	De Meyere Pieter	8
Decoster Emanuel	8	De Meyere Thomas	8
De Coster Francies	4	De Mulder Jan Baptiste	9
De Coster Francies	8	De Mulder Livinus	10
Decoster Jacques	7	De Neve Jan Baptiste	5
Decoster Jan	4	De Neve Jan	7
De Craene Francies	9	De Paepe Barbarine	2
Decraene Judocus	7	De Paepe Carel	1
De Craene Livinus	5	De Paepe Francies	2
De Cuyper Andries	5	De Paepe Jacobus	1
De Cuyper Francies	10	De Paepe Livinus	1
De Cuyper Pieter	3	Depaepe Pieter	6
Decuyper Pieter	4	De Poorter Ignatius	2
De Deckere Jan Frans	8	De Poortere Pieter Frans	3
De Deckere Jan	7	De Reyge Joannes Francies	2
De Grootte Francies	7	De Ridder Francies	3
de Grootte Francies	10	Desmet Jacobus Francies	8
De Grootte Marten	2	De Smet Jan Frans	5
Degrootte Philippe	2	De Somer Hendrik	8
De Keer Carel	6	De Vliegheer Francies	6
De Keyser Pieter	5	De Vliegheer Jacobus	5
De Keyzer Bernardus	8	De Vliegheer Joanne	1
	8	De Vliegheer Philippe	2

de Vliegheer Pieternelle	2	Duyt Schaever Jan	6
De Vliegheer Theresia	2	Duytschaever Adriaen	6
de Voester Jan	4	Duytschaever Joanne Marie	2
De Vogelaere Carel wed°	10	Duyvetters Caroline	2
De Vogelaere Francies	7	Geeraerts Adriaen	4
De Vogelaere Martyntjen	2	Geurs Jan	3
De Vogelaere Philippe	2	Goethals Benedictus	2
De Vogelaere Pieter	4	Goethals Carel	4
De Vogelaere Pieter Frans	5	Goethals Jan Bapte	5
De Vogelaere Pieter fs Jan	6	Goethals Jan	6
De Vos Livinus	8	Goethals Jan	6
De Vos Maurus	3	Goethals Lieven	8
Devos Pieter	7	Goethals Pieter filius Geert	4
De Vos Pieter weduwe	3	Goethals Pieter filius Pieter	4
De Vos Pieter	3	Gooris Joannes Baptista	8
De Vreese Francies	5	Haeck Jan Baptiste	4
De Vreeze Jan	6	Haeck Pieter	4
De Vreeze Jan	7	Haerens Jan Baptiste	4
De Vreeze Lieven	7	Haerens Jan wed°	6
De Vreeze Pieter weduwe	11	Haerens Jan weduwe	3
De Vrey Judocus	6	Haerens Jan	3
De Vrije Jan Bapte	6	Haerens Lieven	2
De Vrye Jan	8	Haerens Marie Catharine	1
De Waegenaere Baldiunus	6	Haerens Mattheus	5
De Witte Jooris	9	Hautekeete Francies	6
Dewulf Emanuel	4	Hautekeete Gillis	2
De Wulf Francies	9	Hautekeete Pieter	7
De Wulf Jacobus	4	Hautekeete Philippe wed°	9
De Wulf Jan wed°	8	Hazart Bernard	4
Dewulf Lieven weduwe	3	Hebbelijnc Carel wed°	4
De Wulf Pieter	4	Hebbelinck Jan	7
De Zutter Francies	5	Heirbrant Jooris	6
Dhoostelync Lieven	4	Heirman Jan Bapte weduwe	2
Dhuyvetter Joannes	8	Herteleer Hieronimus	3
Dierick Pieter	4	Herteleer Martin	6
Diericx Carel	5	Herteleer Pieter	2
Diericx Francies	4	Hertoge Lieven	4
Diericx Joannes	6	Heyde Carel	3
Diericx Jooris	4	Heyde Joannes	1
Dobbelaere Adriaen	3	Heyndricks Jan	4
Dobbelaere Adriaen	4	Heynssens Jacobus	7
Dobbelaere Carel	4	Heynssens Jan	6
Dobbelaere Jan Baptiste	5	Heynssens Pieter	3
Dobbelaere Jan	4	Hutsebaut Livinus	5
Dobbelaere Jan	4	Iterbeke Joseph	9
Dobbelaere Judocus	6	Lamort Benedictus	8

Lema Francies	3	Mortier Francies	5
Le Mort Martin	2	Mortier Pieter Livinus	6
Lepercq Joannes wed°	3	Mosfaert Louis	4
Le Percq Judocus	4	Mullem Francies	2
Leuntjens Carel	2	Mullem Jooris	4
Leuntjens Pieter	3	Mullem Judocus	4
Leyzeele Pieter Joanne	6	Mullem Pieter	7
Leyzeele Pieter	6	Nuyttens... wed°	2
Lippens Lieven	6	Pattijn Lieven	5
Lomme Antone	7	Pieters Christiaen	3
Lomme Bauduin	4	Pieters Domin	3
Lomme Jacobus	9	Pieters Jan wed°	2
Loontjens Jan	5	Pieters Lieven	6
Lootens Jan	3	Pots doctor	5
Maenhaut Martin	6	Provyen Lieven wed°	2
Maere Jan	5	Pruym Jan	5
Maes Carel	3	Roegies Carel	8
Maes Francies	5	Roets Francies	9
Maes Jacobus	6	Roets Jacobus	3
Martens Adriaen	7	Roets Jacobus	6
Martens Antone	2	Roets Lieven	2
Martens Bernardus	2	Schaut Lieven	6
Martens Carel	4	Scherpereel Carel	6
Martens Francies	2	Scherpereel Judocus	3
Martens Jacobus weduwe	5	Semorthier Francies	3
Martens Jan Baptiste	4	Slock Jacobus	2
Martens Jan	5	Speeckaert Bernard	8
Martens Jan	6	Standaert Martinus	1
Martens Judocus (Durmen)	9	Steyaert Guille wed°	8
Martens Judocus	6	Steyaert Jacobus wed°	4
Martens Lieven (Durmen)	9	Steyaert Joannes	7
Martens Lieven	5	Temmerman Jacobus	3
Martens Pieter Marten	4	Thaets Francies	1
Martens Pieter wed°	4	Thaets Jan	10
Martens Pieter	3	Thaets Pieter	2
Martens Pieternelle	1	Thys Pieter	11
Masco Francies	4	Top Emanuel	2
Masco Ignatius	6	Van Compostelle Carel	5
Masko Jan	9	Van Coppenolle Philippe	5
Matthys Pieter	11	Van Daele Coleta	3
Mestdag Pieter	6	Van Daele Jan Frans	7
Mestdag Francies	6	Van Daele Pieter	6
Mestdag Jan	5	Vande Kerkhove Joannes	4
Mestdag Pieter	9	Vande Velde Jacobus Dominicus	8
Molfaert Pieter	4	Vanden Neste Pieter	3
Morthier Pieter Francies	1	Vandenneste Christoffel	8

Vander Moezer Guilielmus	3	Van Rentergem Frans	7
Vander Plaetsen Pieter Francies	5	Van Rentergem Jan Baptiste	3
Vander Vennet Jan	7	van Rentergem Lieven	9
Vanderplaetsen Pieternelle	1	Van Rentergem Pieter	2
Vandervennet Jooris	3	Van Rentergem Pieter	3
Vanderwaerhede Pieter Frans	12	Van Reybroeck Pieter	10
Van de Veire Jooris	5	Van Vlaenderen Geeraert	10
Vandeveire Judocus Francies	5	Van Vlaenderen Pieter	6
Vandevelde Carel Francies	9	Van Vooren Guillaume	9
Vandevelde Jacobus wed°	8	Van Vooren Pieter	9
Vandevelde Joannes	9	Van Vynckt Jan	1
Vandevelde Judocus	7	Van Vynckt Judocus	6
Van de Walle Abraham	3	Van Waeyenberghe Judocus	2
Van De Walle Francies	8	Van Wanseele Joannes	9
Vandewalle Francies wed°	2	Van Wassenhove Geeraert	4
Vanhecke Jan	6	Van Wassenhove Guillaume	5
Vanhecke Joanne	2	Van Wassenhove Jacobus Frans	3
Vanhee Jan Baptiste	3	Van Wassenhove Jan	9
Van Heyste Pieter	2	Van Wassenhove Joannes	6
Vanheze Lieven	4	van Wassenhove Livinus	5
Van Heze Pieter	10	Van Wassenhove Marten	5
Van Holsbeke Francies	7	van Wassenhove Martinus	5
Van Holsbeke Jacobus	7	Velleman Pastor	6
Van Holsbeke Lieven	5	Verbaeren Pieter	2
Van Holsbeke Marten	5	Vercruyssen Pieter	7
Van Holsbeke Pieternelle	1	Verdonckt Lieven	6
van Holsbeke Sussana	2	Vergult Carel	1
Van Hootegem Lieven	6	Vergult Geeraert	9
Vanhove Jan Baptiste	8	Vergult Jan	8
Van Hulle Emanuel	10	Vergult Pieter	5
Vanhulle Emanuel fs Hendrik	6	Verheecke Lieven	7
Vanhulle Francies	2	Verhegge Christiaen	2
Van Kerrebroeck Pieter	6	Verhegge Joanne	1
Van Laecke Jan	5	Vermandele Mattheus	3
van Laecke Philippe	6	Vermeire Jan Baptiste	8
Van Maldegem Joannes	5	Verplaetsen Francies	8
van Maldegem Pieter wed°	3	Verstraeten Pieter	7
Van Maldegem Pieter	7	Vincent Emanuel	4
Van Maldegem Pieter	8	Vincent Joseph	6
Van Nevel Apolonardus wed°	3	Vliedghers Pieter	9
Van Nevel Ferdinandus	4	Vriendt Francies wed°	1
Van Nevel Pieter	3	Vrient Francies	6
Van Oost Marie	2	Vrient Jan Baptiste	3
Van Parijs Jan	2	Vrient Jan	7
van Quakebeke Pieter	9	Vrient Philippe wed°	3
Van Rentergem Bernardus	6	Vrient Pieter wed°	9

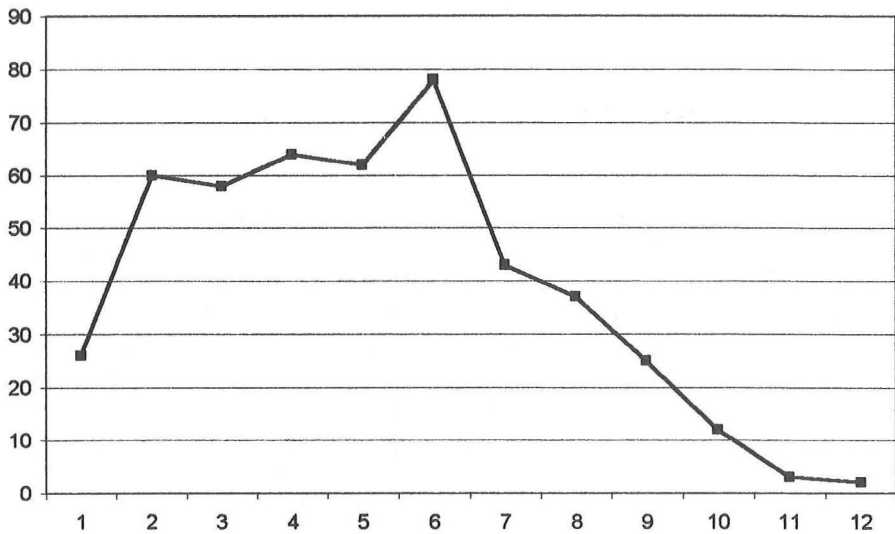
Vrient Pieter	6	Wille Jeronimus	6
Vyncke Daniel weduwe	2	Wille Lieven	10
Vyncke Joannes coster	5	Wille Pieter	3
Walle Francies	6	Willems Carel	6
Walraeve Jacobus	7	Willems Carel	8
Wegge Jan	1	Willems Cornelis	2
West Guilliame	5	Willems Francies	3
Wieme Basilius	5	Willems Joannes wed°	9
Wieme Jan	1	Willems Joseph	4
Wieme Jan	4	Willems Josephus	6
Wieme Jan	8	Willems Livinus	6
Wieme Marie	2	Willems Pieter wed°	7
Wieme Matteus	7	Willems Pieter	4
Wieme Philippe	5	Wyckaert Isaac	6
Wieme Pieter	7	Wyckaert Jan	7
Wieme Pieter	8	Zutterman Pieter	8
Wille Benedictus	2	Zutters Francies	1
Wille Benedictus	2		

Uit de telling van 1792 kunnen we afleiden dat er in Merendree 2.353 zielen waren verdeeld over 470 gezinnen. Dit komt neer op een gezinsgemiddelde van 5.

Overzicht van het aantal gezinsleden per gezin

Aantal leden per gezin	Aantal gezinnen	Aantal leden per gezin	Aantal gezinnen
een	26	zeven	43
twee	60	acht	37
drie	58	negen	25
vier	64	tien	12
vijf	62	elf	3
zes	78	twalf	2

Uit dit overzicht blijkt dat er 26 personen alleen wonen en er slechts twee gezinnen zijn met een grootte van 12 personen. Deze personen zijn niet uitsluitend kinderen maar alle inwonende personen. Zo wordt pastoor Velleman omringd door nog vijf inwonende personen.

Luc NEYT, Tiet

Oude en verdwenen grafstenen op het kerkhof van Landegem: een toemaatje

In de jaren 1950-52 werden de graven van het kerkhof van Landegem rond de kerk overgebracht naar de huidige begraafplaats in de Stationsstraat. Bij de overbrenging maakte de toenmalige veldwachter Robert De Smet een lijst op van enkele grafstenen. Juist omdat het grootste gedeelte van de grafstenen toen waarschijnlijk al onleesbaar was geworden, heeft de veldwachter enkele afschrijffouten gemaakt¹.

Bij het nakijken van de lijsten van de adel tot 1850 in onze streek komt er geen naam Hoobrouck ten Heule voor, wel de naam van Hoobrouck de Ten Hulle en Hoobrouck de Mooreghem.

Van Hoobrouck de Ten Hulle kocht in 1801 met Charles Louis Martens de herberg "De Roos" te Nevele. "De Roos" was tegelijkertijd herberg, brouwerij en stokerij en vormde met de huidige herberg "Het Boerenhof" één eigendom; de brouwerij en stokerij lagen op de plaats van "Het Boerenhof".

Vermoedelijk waren er goede relaties tussen Théophile Braet, burgemeester en brouwer-eigenaar van de brouwerij "In de Hoop", gelegen in de toenmalige Karnemelkstraat (nu A.C. Vander Cruyssenstraat) en de familie van Hoobrouck de Ten Hulle, want in het fotoalbum van de familie Braet stak er een door Van Hoobrouck de Ten Hulle persoonlijke getekende foto uit 1869.

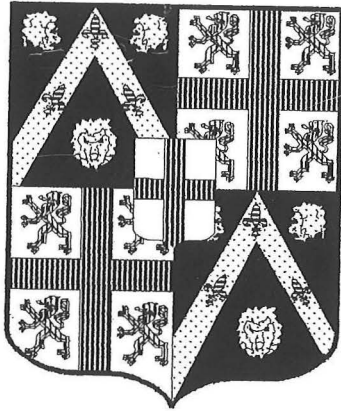
Daniël D'HOOGHE, Nevele

¹ Zie J.LUYSSAERT, *Oude en verdwenen grafstenen op het kerkhof van Landegem*, in *Mensen van Toen*, jg. 10 (2000), afl. 1, p. 18-19.

Inhoud

J. LUYSSAERT, Landegemnaar François-Xavier d'Udekem d'Acoz, overgrootoom van prinses Mathilde	50
A. MARTENS, Vondst. Rooms doopsel op latere leeftijd	51
A.MARTENS, Over "de ketelaere" en Joos De Ketelaere te Hansbeke	53
A. STROBBE, Een jaar later: Luc Stockman	55
A. MARTENS, Slachtoffers van een epidemie te Hansbeke, anno 1676	57
L. NEYT, Volkstelling van Merendree anno 1792	65
D. D'HOOGHE, Oude en verdwenen grafstenen op het kerkhof van Landegem: een toemaatje	72

HEEMKUNDIGE KRING

“HET LAND VAN NEVELE”